

Onderwijscentrum
Leijpark

SchoolOndersteuningsProfiel (SOP)

Vastgesteld MR:

Contactgegevens:

School: Onderwijscentrum Leijpark
Adres: Prof. Stoltehof 1
5022 KE Tilburg
Telefoon: 013-5398850
Fax: 013-5398851
e-mail: info@ocleijpark.nl
URL: www.ocleijpark.nl
Brinnummer: 02ZX

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
1.1	Missie	2
1.2	Visie.....	2
2.	Kern van het onderwijs, de zorg en begeleiding	3
2.1	Onderwijsorganisatie	3
2.2	Speciaal Onderwijs (SO)	3
2.3	Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO).....	4
2.4	Maatwerk in ondersteuningsmogelijkheden.....	5
2.5	Eén kind één plan.....	5
2.6	Opbrengsten.....	5
3.	Planmatig werken	6
3.1	Aanmeldings- en plaatsingsprocedure van de leerling	6
3.2	Beoordeling leerprestaties en onderwijszorgaanbod.....	6
3.3	Doorstroom en uitstroom	6
3.4	Ouders/verzorgers als partners	7
3.5	Verzuim	7
4.	Het ontwikkelingsperspectief en onderwijsaanbod	7
5.	Ondersteuningsmogelijkheden	8
5.1	Hoeveelheid aandacht/handelen in de klas	8
5.2	Onderwijsmaterialen.....	10
5.3	Ruimtelijke omgeving	11
5.4	Expertise	11
5.5	Samenwerking met externe organisaties.....	14
6.	Externe Dienst Onderwijscentrum Leijpark	15
6.1	Missie en visie	15
6.2	Kennis en aanbod.....	15
	Bijlage 1 Eén kind één plan: visie Onderwijscentrum Leijpark en Libra revalidatie & audiologie.....	18
	Bijlage 2 Onderbouwing ontwikkelingsperspectief.....	19

1. Inleiding

Dit ondersteuningsprofiel beschrijft het ondersteuningsaanbod van Onderwijscentrum Leijpark. In het kader van passend onderwijs biedt elke school basis- en extra ondersteuning aan haar leerlingen. Deze ondersteuning wordt beschreven en gedeeld met de samenwerkingsverbanden, leerlingen, ouders en partners zodat duidelijk is wat er ten aanzien van passend onderwijs van de school mag worden verwacht.

Onderwijscentrum Leijpark is een scholengemeenschap voor speciaal- en voortgezet speciaal onderwijs en biedt onderwijs, zorg en begeleiding aan leerlingen van 3 tot 20 jaar die vanwege een functionele beperking behoefte hebben aan specialistische ondersteuning bij het doorlopen van hun onderwijsloopbaan. Wij bieden onderwijs, zorg en begeleiding aan leerlingen met een functionele beperking in de breedste zin; waaronder leerlingen met ernstig meervoudige beperkingen, leerlingen met lichamelijke handicaps, langdurig zieke leerlingen, leerlingen met epilepsie, leerlingen met visuele en auditieve beperkingen, leerlingen met een (ernstige) verstandelijke beperking. Ons onderwijs varieert in een aanbod voor leerlingen met geen, een lichte tot een ernstige ontwikkelingsachterstand. Binnen onze scholengemeenschap onderscheiden we het speciaal onderwijs (SO¹) voor leerlingen van 3 tot en met 13 jaar en het voortgezet speciaal onderwijs (VSO²) voor leerlingen van 12 tot 20 jaar.

Daarnaast ondersteunt en adviseert Onderwijscentrum Leijpark ook leerlingen en docenten in alle vormen van basis-, voortgezet-, speciaal onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs en leerlingen die langdurig in het ziekenhuis of (deels) thuis moeten blijven. Deze externe ondersteuning (Expertise Centrum Onderwijscentrum Leijpark) wordt verzorgd door gespecialiseerde leerkrachten en therapeuten met specifieke kennis over motoriek, ziektebeelden, niet-aangeboren hersenletsel, onverklaarde lichamelijke klachten en specifieke op de beperking aangepaste methodieken. De begeleiding wordt op maat geboden en komt in samenspraak met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs tot stand.

Onze opdracht, ons bestaansrecht, hebben we beschreven in onze missie. Met onze visie geven we aan waar we voor gaan. De missie en visie vormen de basis van onze strategie om onze toekomstige ambities waar te kunnen maken.

1.1 Missie

Wij bieden leerlingen van 3 – 20 jaar met een functionele beperking onderwijs, zorg en begeleiding op maat. Samen met ouders/verzorgers en onze belangrijke partners uit onderwijs, zorg en arbeid ondersteunen wij de leerlingen (zo thuis nabij mogelijk) bij het komen tot optimale persoonlijke ontplooiing en participatie in de samenleving. Wensen en belangen van individuele leerlingen en hun ouders/verzorgers op de domeinen wonen, werken, vrije tijd en burgerschap vormen hiervoor de basis. De leerkracht vervult in dit proces een centrale rol. Onze professionele en betrokken medewerkers geloven in de kracht van de dialoog en samenwerking én in het belang van transparantie en verbinding. Als scholengemeenschap willen we in het centrum van de ontwikkelingen staan en blijven we voor het uitvoeren van onze opdracht actief zoeken naar (nieuwe) verbindingen. We hebben oog voor de multiculturele samenleving waarin wij leven en voelen ons verbonden met de christelijke visie.

1.2 Visie

Wij werken vanuit de volgende visie op onderwijs en ontwikkelen:

1. Wij zien de leerling als een zichzelf ontplooiend individu.
2. We gaan uit van de mogelijkheden van de leerling en passen daar het onderwijs, de zorg en begeleiding op aan.
3. De leerling staat bij ons centraal en de leerkracht voert de regie over alle processen.
4. We hechten veel waarde aan een grote betrokkenheid van ouders als educatief partner.
5. De school is een ontmoetingsschool en werkt aan en vanuit een passende verbinding met de maatschappij.

Meer specifiek hebben we onze visie als volgt uitgewerkt:

- We bieden onze leerlingen een veilige en passende leeromgeving.
- Samenwerking van leerlingen, ouders, begeleiders en ondersteuners is een belangrijk vertrekpunt.
- Het kwaliteitssorgstelsel is gebaseerd op zelfevaluatie en visitatie.
- Het personeelsbeleid is gericht op de ontwikkelingsmogelijkheden van alle medewerkers en verdergaande expertiseontwikkeling van de school.

¹ SO: *Speciaal Onderwijs*.

² VSO: *Voortgezet Speciaal Onderwijs*.

- We streven naar het optimaal benutten van ICT-mogelijkheden binnen alle bedrijfsprocessen en alle denkbare aanpassingen voor leerlingen.
- Het onderwijsaanbod is gericht op de benodigde kennis en vaardigheden binnen de informatie- en netwerkmaatschappij van nu en bereidt voor op de toekomst (21ste eeuws leren).

In dit ondersteuningsprofiel beschrijven we hoe Onderwijscentrum Leijpark kan voorzien in de ondersteuningsbehoeften van haar leerlingen. Er wordt niet meer gedacht in beperkingen/belemmeringen, maar er wordt uitgegaan van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en mogelijkheden van elke leerling. Hoofdstukken 1 t/m 5 gaan over het ondersteuningsaanbod binnen de eigen school en hoofdstuk 6 gaat in op de mogelijkheden die Expertise Centrum Onderwijscentrum Leijpark andere scholen biedt.

Voor meer informatie over de school verwijzen we naar het Strategisch Beleidsplan 2015-2019 en de schoolgids.

2. Kern van het onderwijs, de zorg en begeleiding

2.1 Onderwijsorganisatie

Voor iedere leerling stellen we het ontwikkelingsperspectief en het uitstroomprofiel vast. Het ontwikkelingsperspectief is de inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling voor een bepaalde of langere periode. Dit wordt uitgedrukt in een verwacht uitstroomprofiel:

Toeleiding belevingsgerichte Dagbesteding, Toeleiding taakgerichte Dagbesteding, Toeleiding Arbeid en het uitstroomprofiel Regulier voortgezet onderwijs. Om leerlingen optimaal voor te bereiden op deze uitstroomprofielen hebben we het SO (3 - 13 jaar) ingedeeld in 4 leerlijnen (A, B, C en D). In het VSO (12 - 20 jaar) is het uitstroomprofiel richtinggevend. We onderscheiden in het VSO 4 leerstromen: Toeleiding belevingsgerichte Dagbesteding, Toeleiding taakgerichte Dagbesteding, Toeleiding Arbeid en het uitstroomprofiel Regulier voortgezet onderwijs (VMBO stroom). Om onze VMBO-leerlingen ook de mogelijkheid te bieden om een erkend VMBO-diploma te behalen, werken we nauw samen met de reguliere VMBO-school 'Vakcollege Tilburg'.

In onderstaand schema is de onderwijsorganisatie uitgewerkt:

Figuur 1 Onderwijsorganisatie

2.2 Speciaal Onderwijs (SO)

Alle leerlingen hebben een uit- of doorstroomprofiel naar het reguliere voortgezet onderwijs of naar Toeleiding Arbeid (TA) of Toeleiding Dagbesteding (TD) afhankelijk van het beschreven functioneel ontwikkelingsperspectief.

EMB:

EMB staat voor Ernstig Meervoudige Beperking. EMB-leerlingen zijn leerlingen met een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking, een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen. Voor leerlingen met een

dergelijke complexe problematiek is naast extra ondersteuning in het onderwijs ook extra zorg nodig. Voor deze leerlingen is de EMB-leerlijn ingericht.

Kleuters:

Kleuteronderwijs wordt geboden aan leerlingen van ongeveer 4 tot 6 jaar. Tijdens deze periode wordt in principe nog geen expliciet onderscheid gemaakt in niveaus. De kleuterperiode wordt gezien als een ontwikkelings- en observatieperiode om de leerlingen daarna in de best passende leerlijn in te laten stromen.

SO-B:

De leerlijn SO-B is voor leerlingen met een motorische/medische problematiek en een matige tot lichte verstandelijke beperking en/of eventueel een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke of functionele beperkingen, waardoor ze in sociale redzaamheid beperkt zijn.

SO-C:

De leerlijn SO-C is voor leerlingen met motorische/medische problematiek, een lichte verstandelijke beperking tot lage begaafdheid en eventueel een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke of functionele beperkingen en/of eventueel in combinatie met moeilijk te reguleren gedragsproblematieken.

SO-D:

De leerlijn SO-D is voor leerlingen met een motorische/medische problematiek en een lage tot gemiddelde begaafdheid en eventueel een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe functionele beperkingen eventueel in combinatie met moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van psychiatrische stoornissen en/of leerproblemen, waarbij ze binnen hun ontwikkelingsgrenzen een aangepast programma kunnen volgen gericht op de eindtermen van het primair onderwijs.

2.3 Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

Voor leerlingen in het VSO is het uitstroomprofiel richtinggevend. Hiermee is de spreiding van de leerniveaus over de gehele school gezien heterogeen.

Toeleiding naar Dagbesteding (TD)

De TD stroom is voor leerlingen die geen functionele mogelijkheden hebben op een uitstroom naar betaalde arbeid en daardoor zijn aangewezen op een vorm van dagbesteding.

Binnen deze stroom wordt er gewerkt naar de volgende uitstroomniveaus:

- Belevingsgerichte dagbesteding
- Taakgerichte dagbesteding

Gezien de grote diversiteit van de leerlingen en hun onderwijsbehoefte wordt in deze leerstroom ook voortdurend voor onderwijskundige deelaspecten naar de andere leerstromen verwezen. In de voorbereiding naar de uitstroom vanuit toeleiding dagbesteding krijgen de jongeren ook onderwijs gebaseerd op de vier sectoren: Techniek, Groen, Economie en Zorg en welzijn. Dit onderwijs wordt niet verzorgd door vakleraren, maar door de eigen vertrouwde groepsleerkrachten. In het onderwijs staan wonen, werken en vrije tijd centraal. Op ieder van die velden proberen we de leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun toekomst.

Toeleiding Arbeid (TA)

De TA-stroom is voor leerlingen met functionele mogelijkheden voor uitstroom naar (betaalde) arbeid.

Binnen deze stroom wordt er gewerkt naar drie uitstroomniveaus:

- Beschermde arbeid;
- Arbeid in een regulier bedrijf, zonder certificaten;
- Arbeid in een regulier bedrijf, in combinatie met landelijk erkende certificaten.

De leerstroom kent drie fasen, waarin de lessentabel zo is opgesteld dat de theorie-uren, naarmate de leerling ouder wordt, afnemen en de praktijken toenemen.

Wanneer er een externe stage plaatsvindt hanteert de school een verplichte stage-overeenkomst en een stageboek. Ieder schooljaar worden er tevens rooster doorbrekend een aantal Projectweken georganiseerd. Deze lesweken zijn gericht op de ontwikkeling van algemene sociale vaardigheden en arbeidscompetenties.

Toeleiding vervolgonderwijs (VMBO)

De VMBO stroom is voor leerlingen die verstandelijke en functionele mogelijkheden hebben om daarna door te stromen naar het MBO.

Onderwijs op VMBO niveau wordt gegeven op de leerwegen:

- Basisberoepsgerichte leerweg (BBL) gericht op MBO niveau 1-2
- Kader beroepsgerichte leerweg (KBL) gericht op MBO 2-3
- Theoretische Leerweg (TL) gericht op MBO 3-4

Voor het examen werken we nauw samen met het Vakcollege Tilburg, waarvan onze VMBO-leerlingen bij voldoende prestatie het erkende diploma uitgereikt krijgen.

De beroepsgerichte programma's in het vmbo (voor BBL, KBL en GL) worden de komende jaren ingrijpend herzien. Het landelijke aanbod wordt teruggebracht van ongeveer 30 beroepsgerichte examenprogramma's tot een beperkt aantal profielen. De nieuwe beroepsgerichte profielen zullen de komende schooljaren worden ingevoerd.

2.4 Maatwerk in ondersteuningsmogelijkheden

Bij het bieden van basisondersteuning en extra ondersteuning aan leerlingen gaan wij uit van de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte én mogelijkheden van de leerling. We beschrijven de ondersteuningsmogelijkheden aan de hand van de vijf velden van het IVO (Indiceren Vanuit Onderwijsbehoefte):

1. Hoeveelheid aandacht/handen per individuele leerling in en buiten de groep.
2. Hoeveelheid (tijd om) aangepast onderwijsmateriaal (te maken).
3. Een aangepaste fysieke ruimtelijke omgeving.
4. Onderwijsondersteunende expertise, verweven in het onderwijs.
5. Zorg en samenwerking met andere instanties.

2.5 Eén kind één plan

Indien nodig ontvangen leerlingen ondersteuning bij hun motorische en functionele ontwikkeling. Onderwijscentrum Leijpark werkt nauw samen met Libra Revalidatie & Audiologie locatie Leijpark. We werken volgens het principe 'Eén kind één plan'. Dat betekent dat we het schoolprogramma en de vereiste therapieën op elkaar afstemmen. We werken vanuit de volgende gezamenlijke missie: 'optimale persoonlijke ontplooiing en participatie in de samenleving' (zie bijlage 1).

Er zijn verschillende vormen van therapie tijdens lestijd mogelijk. Elke lesdag wordt een bloktijd van 1,5 uur per leerling gereserveerd voor therapie. Wanneer de bloktijd niet wordt gebruikt voor therapie wordt er onderwijs gegeven.

2.6 Opbrengsten

De opbrengsten van Onderwijscentrum Leijpark liggen minimaal op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie, ontwikkelingsperspectief en uitstroombestemming mag worden verwacht.

Dit houdt in dat minimaal voldaan wordt aan de in het inspectiekader gestelde voorwaarden:

- Aan het eind van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de landelijke standaarden voor *cognitieve opbrengsten*.
- Aan het eind van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de landelijke standaarden voor *sociale opbrengsten*.
- De gerealiseerde *uitstroombestemmingen* van de leerlingen liggen ten minste op het niveau van de landelijke standaarden voor opbrengsten.
- De school voldoet aan de landelijke standaard voor bestendinging.

Om transparantie te realiseren worden op meerdere momenten per schooljaar de leeropbrengsten en alle aspecten die bijdragen aan een brede vorming in kaart gebracht en besproken in het begeleidings- en ondersteuningsteam rondom de leerling. Hierna worden de uitkomsten gedeeld met de ouders/verzorgers.

3. Planmatig werken

3.1 Aanmeldings- en plaatsingsprocedure van de leerling

Rechtstreekse aanmelding door ouders bij Onderwijscentrum Leijpark kan alleen voor kinderen die voor het eerst naar school gaan of bij een eerste aanmelding voor het voortgezet speciaal onderwijs. Kinderen die tijdens hun basisschoolperiode of voortgezet onderwijsperiode over willen stappen naar het speciaal onderwijs geldt dat de school van herkomst een zorgplicht heeft; deze school vraagt een TLV aan én zoekt (in overleg met ouders) een geschikte school.

Alleen kinderen met een geldige toelaatbaarheidsverklaring kunnen ingeschreven worden bij Onderwijscentrum Leijpark. Bij inschrijving treedt een vaste procedure in werking. Gegevens worden verzameld en een dossier wordt aangemaakt. Op basis van onderzoeksgegevens wordt besloten welke CvB (Commissie voor de Begeleiding) de aanmelding gaat behandelen. Voor elke leerlijn of leerstream is er namelijk een CvB bestaande uit een (revalidatie)arts, gedragswetenschapper, maatschappelijk deskundige en een onderwijsdeskundige (intern begeleider). Met als hoofdtaak het initiëren en evalueren van het onderwijszorgaanbod aan de school toevertrouwde leerlingen. Na dossierstudie besluit de CvB in welke klas een leerling wordt geplaatst. Hiervoor kunnen verschillende criteria gelden, zoals het uitstroomprofiel, het didactische leerniveau, de sociaal-emotionele behoeften van een leerling, de zorgzwaarte en de mix van lopende- en rolstoelgebonden leerlingen in de klas.

3.2 Beoordeling leerprestaties en onderwijszorgaanbod

De beoordeling van de leerprestaties geschiedt op basis van de beginsituatie van de leerlingen (het ontwikkelingsperspectief) met gebruik van referentieleeftijden middels Cito-toetsen. Voor het VMBO is het Programma voor Toetsen en Afsluiting (PTA) en het eindexamen leidend.

Zelfcorrectie en zelfbeoordeling door de leerlingen wordt zoveel mogelijk gestimuleerd, maar is voor verschillende leerlingen moeilijk in verband met de beperkte cognitieve mogelijkheden en/of mate van autonomie. Minimaal twee keer per jaar wordt er getoetst met methode onafhankelijke toetsen. Het doel hiervan is de voortgang en het onderwijsaanbod te bepalen. Binnen de leerlijnen en -stromen zijn veel mogelijkheden voor wisseling, omdat binnen de groepen, leerlijnen en -stromen wordt gewerkt met niveaugroepen.

Het initiëren en evalueren van het onderwijszorgaanbod aan onze leerlingen is de hoofdtaak van de CvB. Het CvB bestaat uit de teamleider leerlingzorg (voorzitter), IB'er (notulist), leerkracht, revalidatiearts, gedragswetenschapper, en eventueel op indicatie de behandelend psycholoog van het RCL. Ook de maatschappelijk werker kan een opdracht krijgen van de CvB en rapporteert hierover terug. De maatschappelijk werker neemt niet aan alle vergaderingen van de CvB deel. Onderwijscentrum Leijpark werkt met 3 CvB's: EMB, SO (Kleuters, B, C en D) en VSO (TD, TA, VMBO).

Per bijeenkomst wordt één klas/groep besproken. Centrale vraag tijdens de CvB is: Waar kun je elkaar als professional versterken? De 9 domeinen van het OPP zijn hierbij leidend: motoriek, zelfstandigheid, communicatie, sociaal-emotionele ontwikkeling, spel/ samenwerken, technisch lezen, spelling, begrijpend lezen, rekenen en wiskunde. Door deze werkwijze worden RA en GW'er van RCL halfjaarlijks op de hoogte gebracht van de ontwikkeling.

Voor het EMB geldt dat er wekelijks op dinsdag van 9.00u- 9.30u een CVB gepland staat. Daarnaast wordt iedere klas 3x per schooljaar besproken tijdens het afstemmingsoverleg. Alle betrokkenen rondom een leerling zijn hierbij aanwezig.

3.3 Doorstroom en uitstroom

Het uitstroomperspectief wordt jaarlijks geëvalueerd door alle betrokkenen op de diverse leerlingbesprekingen. Indien het uitstroomperspectief aangepast moet worden, wordt dit vastgesteld door de Commissie voor de Begeleiding (CvB) en gecommuniceerd met ouders en leerling. Wanneer de onderwijsondersteuningsbehoefte van een leerling niet meer passend is bij het schoolondersteuningsprofiel van Onderwijscentrum Leijpark kan een overstap naar het regulier onderwijs worden overwogen of kan de leerling worden teruggeplaatst of overgeplaatst naar andere vormen van onderwijs, arbeid of zorg.

Als besloten wordt dat de leerling (weer) regulier onderwijs kan volgen, zoekt Onderwijscentrum Leijpark in overleg met de ouders, leerling (ouder dan 12 jaar) en het samenwerkingsverband (SWV) een plek voor de leerling in het regulier onderwijs. Ook kan de leerling doorverwezen worden naar andere scholen voor Speciaal (basis- of voortgezet) Onderwijs, een school voor Praktijkonderwijs of andere vormen van school, arbeid of dagbestedingssituaties.

Stages maken voor leerlingen integraal onderdeel uit binnen het transitietraject voor uitstroom.

3.4 Ouders/verzorgers als partners

Ouders/verzorgers zijn een natuurlijke partner in de samenwerking waarbij wederzijdse bekendheid, communicatie, openheid en begrip de basis zijn voor een goede samenwerking. Het in onderling overleg afstemmen van het plan van aanpak is hierbij leidend.

Er is veel contact met ouders over resultaten en opbrengsten van het onderwijs en ook over de therapiebehoeften, aanpak en begeleiding van hun kind(eren). Daarnaast worden ouders betrokken bij het samenstellen van het OnderwijsOndersteuningsPlan (OOP) en het Kinderrevalidatie Plan (KRAP).

3.5 Verzuim

Onderwijsontheffing/ onderwijstijdvermindering: Aan het begin van het schooljaar wordt er een medische verklaring opgesteld door de arts, waarin duidelijk wordt waarom een leerling niet volledig naar school kan. In het CVB wordt het aantal uren onderwijsvermindering vastgesteld. Er wordt een brief opgesteld, waarin de uren onderwijsvermindering worden vastgelegd. De brief en de medische verklaring worden opgestuurd naar de ouder(s) en/of verzorger(s) van de leerling en naar de leerplichtambtenaar van de desbetreffende gemeente.

Leerlingen met hoog verzuim, waarvan de oorzaak niet altijd bekend is of helemaal duidelijk is, worden samen met hun ouder(s) en/of verzorger(s) uitgenodigd voor een gesprek met leerkracht (IB-er, teamleider leerlingenzorg). In het gesprek wordt het verzuim besproken en de mogelijke oorzaak. Er worden afspraken gemaakt om het verzuim te verminderen. Indien dit voor verbetering zorgt, volgen er geen consequenties. Indien de leerling een hoog verzuim blijft houden, wordt dit opnieuw besproken met ouder(s) en/of verzorger(s) en leerling. Er wordt gemeld dat het verzuim doorgegeven wordt aan de leerplichtambtenaar of dat de leerling opgeroepen wordt bij de (GGD)arts. Leerplichtambtenaar wordt door de teamleider leerlingenzorg op de hoogte gesteld. Leerplichtambtenaar en teamleider leerlingenzorg bespreken de casus en maken samen afspraken. Of teamleider leerlingenzorg meldt de leerling aan bij de (GGD)arts voor onderzoek. Indien de (GGD)arts geen medische(of psychische) redenen ziet voor het verzuim wordt alsnog de leerplichtambtenaar ingeschakeld.

Absenties worden goed bijgehouden en in het onderwijsondersteuningsplan wordt heel duidelijk omschreven welke stappen er ondernomen zijn om de leerling terug naar school te krijgen.

4. Het ontwikkelingsperspectief en onderwijsaanbod

Onderwijscentrum Leijpark realiseert voor elke leerling op basis van het ontwikkelingsperspectief een passende en duurzame deelname aan onderwijs en samenleving.

Voor alle leerlingen wordt na aanmelding binnen 6 weken het ontwikkelingsperspectief (OPP) en het uitstroomprofiel (UP) vastgesteld, opgenomen in het OnderwijsOndersteuningsPlan (OOP) en besproken met ouders (zie bijlage 1). Het ontwikkelingsperspectief (OPP) is de inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling voor een bepaalde en/of langere periode. Het wordt uitgedrukt in een verwacht uitstroomniveau in het voortgezet (speciaal) onderwijs en in een leerrendementsverwachting (eind DLE of Leerrendement) per hoofdvakgebied.

Het OOP is sturend voor het aanbod aan de leerling en biedt handvatten voor de planning van het onderwijs aan de leerling. Wanneer het instroomniveau verbonden wordt met het verwacht uitstroomniveau ontstaat de zogenaamde prognose- of ontwikkelingslijn. Het aanbod aan de leerling wordt gepland op basis van opgestelde tussendoelen die de weg tussen het huidige moment en het einddoel vorm geven.

Ontwikkelingsperspectief: (onderbouwing zie bijlage 2)

Domeinen																	
1	Fijne motoriek	0	1	2	3	4											
2	Zelfredzaamheid	0	1	2	3	4	5										
3	Communicatie	0	1		2	3	4	5			6	7					
4	Sociaal-emotioneel	0	1	2	3	4				5	6						
5	Spel/samenwerken	0	1	2	3	4	5	6	7			8	9				
6	Technisch lezen	0			1	2	3	4	5	6	7	8	9	(9) = 10	11	12	13
7	Spelling	0			1	2	3	4	5	6	7	8	9				
8	Begrijpend lezen	0			1	2	3	4	5	6	7	8	9				
9	Rekenen & wiskunde	0			1	2	3	4	5	6	7	8	9				
		voorschools			kleuter		Basis				voortgezet						

Δ = instroomniveau * = huidig niveau X = streefniveau

Onderwijscentrum Leijpark geeft het onderwijsaanbod vorm op basis van ontwikkelingsperspectieven en uitstrooprofielen. Na het bepalen van het OOP en het stellen van een einddoel, wordt het geplande aanbod voor de leerling beschreven. Tussendoelen worden bepaald om tussentijds te kunnen meten of de aanpak werkt en de leerling zich op verwacht niveau ontwikkeld.

Voor elke leerstroom zijn de daarbij behorende leerlijnen uitgewerkt. Hiermee is de onderwijsorganisatie en de onderwijshoud, beschreven in formats, werkwijzen, doelen, materialen, systematiek, toetsen en dergelijke. Het 'wat' in termen van doelen en aanbod is vastgesteld en gedigitaliseerd. De groepsleerkracht bepaalt samen met de intern begeleider het 'hoe'. Hier wordt dan ook de differentiatie per leerling bepaald.

5. Ondersteuningsmogelijkheden

De extra ondersteuningsmogelijkheden worden beschreven aan de hand van de 5 velden van het IVO (Indiceren Vanuit Onderwijsbehoefte). Vergeleken met het reguliere onderwijs biedt het (voortgezet) speciaal onderwijs van Onderwijscentrum Leijpark in zijn algemeenheid:

- 1) Meer aandacht/handen per individuele leerling in en buiten de groep
- 2) Meer (tijd om) aangepast onderwijsmateriaal (te maken)
- 3) Een aangepaste fysieke ruimtelijke omgeving
- 4) Onderwijsondersteunende expertise, verweven in het onderwijs
- 5) Zorg en samenwerking met andere instanties

5.1 Hoeveelheid aandacht/handelen in de klas

Dit veld gaat over de hoeveelheid aandacht, uitgedrukt in beschikbare menskracht ('handen'), die beschikbaar is bij het lesgeven in de klas.

Onderwijs

Het onderwijs op Onderwijscentrum Leijpark wordt vooral gegeven in groepen. Het aantal leerlingen per klas kan variëren van 6 t/m ongeveer 15 leerlingen.

Het groepsonderwijs wordt op adaptieve wijze vormgegeven, zodat leerlingen met individuele handelingsplannen hierin goed tot hun recht komen. Met klassenmanagement wordt ingespeeld op de verschillende behoeften in een groep:

- In klassen wordt het dagschema visueel gemaakt met picto's en in diverse stromen staat de lesstof op een planbord.
- In de A- en B-basis leerlijn, de leerstromen Toeleiding Dagbesteding en Toeleiding Arbeid is er sprake van individueel leren en het werken in groepjes. Daarbij wordt ingezet op vergroting van de autonomie van de leerling en aansluiting bij de interesses van de leerling.
- In de C- en D-basis leerlijn en de leerstroom VMBO ligt de nadruk op klassikaal leren en het werken in niveaugroepen. De leerkracht werkt op didactisch niveau vanuit verschillende lesmethoden.
- In iedere afdeling is de intentie het maximale uit elke leerling te halen.

In alle lessen wordt gedifferentieerd in leerstof en aanpak bij de verwerking van de opdracht.

- In de A- en B-basis leerlijn en de leerstroom Toeleiding Dagbesteding is er meer sprake van zelf ontdekken, geleid door de leerkracht. Er wordt aangesloten bij wat werkt en de mogelijkheden die de leerling heeft tot zelfstandig werken.
- In de C- en D-basis leerlijn en de leerstromen Toeleiding Arbeid en VMBO wordt er een beroep gedaan op zelfstandig werken van de leerling, waarbij er wordt gedifferentieerd in de verwerking en (verlengde) instructie.

In alle klassen zijn er, afhankelijk van les of opdrachten, meerdere 'handen' beschikbaar, door de inzet van klassenassistenten. De school heeft ervoor gekozen om op flexibele wijze de extra ondersteuning daar te organiseren waar het op een bepaald moment het meest nodig is. Dit kan in de praktijk betekenen dat een leerkracht op bepaalde momenten alleen is met 14 leerlingen en een andere leerkracht dan twee assistenten krijgt bij 8 leerlingen. Per jaar wordt opnieuw bepaald hoe en waar de extra ondersteuning van professionals wordt gerealiseerd.

Assistentie

In de hele school wordt er met zorg- en klassenassistentie gewerkt.

Deze assistentie is uiteraard gerelateerd aan de motorische/medische problematiek, maar ook aan taakaanpak, organisatie en uitvoering van handelen van de leerling.

De uitvoering van handelen is bij veel van de leerlingen zwak ontwikkeld. Dit behoeft extra begeleiding om de individuele zelfstandigheid en de ontwikkeling te stimuleren. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de ADL volledig overgenomen kunnen worden.

Binnen de school zijn veel medewerkers actief voor extra ondersteuning binnen het onderwijs. De inzet van de ondersteuning komt o.a. tot uiting bij:

- Maatschappelijk ondersteuning door maatschappelijk werk.
- Een structurele mogelijkheid voor onderzoek en begeleiding door een orthopedagoog en/of (GZ)-psycholoog.
- Het realiseren van een permanente basis van speciale onderwijszorg door vakleerkrachten, remedial teachers en interne begeleiders.
- Het coördineren en planmatig inzetten van een Interne Begeleider (IB), die als taak heeft:
 - groepsbespreking, leerlingbespreking, IB-gesprekken met mentorleerkracht
 - afname niet-methode gebonden toetsen (lezen, rekenen, arbeidstraining enz.)
 - individuele begeleidingsgesprekken op specifieke hulpvraag

Professionals die ingezet worden voor leerlingen, zijn beschreven in de volgende tabel:

Professional	Betrokken bij
Groepsleerkracht	<i>Allen (of alle leerlingen/afdelingen)</i>
Klassenassistent	<i>Alle</i>
Groepsleidster	<i>EMB en TD</i>
Zorgassistent	<i>Alle</i>
Vakleerkracht bewegingsonderwijs en zwemmen	<i>Alle</i>
Vakleerkracht techniek	<i>VSO</i>
Activiteitenbegeleider	<i>EMB</i>
Intern begeleider	<i>alle</i>
Gedragswetenschapper	<i>alle</i>
Speltherapeut	<i>Op indicatie</i>
Maatschappelijk werkende	<i>alle</i>
Arbeidstoeleider	<i>VSO</i>

Stagebegeleider / Job coach	VSO
Kinderrevalidatie arts	alle
Nurse practitioner	Op indicatie
GGD-arts	alle
Verpleegkundige	alle
Ergotherapeut	Op indicatie of OOA
Fysiotherapeut	Op indicatie of OOA
Logopedist	Op indicatie of OOA
Hydrotherapeut	Op indicatie of OOA
Externe Dienstverlener Onderwijscentrum Leijpark	Op indicatie of OOA
Externe Dienstverlener Epilepsie	Op indicatie of OOA
Externe Dienstverlener Visio - Bartemeus	Op indicatie of OOA

Sociale veiligheid

We willen dat ieder kind zich veilig voelt op school. De sfeer moet goed zijn. Onenigheid wordt tijdig gesignaleerd om ernstige incidenten te voorkomen. In schooljaar 2014-2015 is het pestprotocol herschreven. In het huidige pestprotocol staan de volgende punten centraal:

- 1) Iedereen is anders, dat is juist leuk.
- 2) We luisteren naar elkaar.
- 3) We helpen elkaar om problemen op te lossen.
- 4) We zijn aardig voor elkaar.

Binnen het SO en VSO is er een anti-pestcoördinator voor leerlingen. Elke ouder of leerling kan op een van hen een beroep doen. Wanneer de school m.b.t. een leerling duidelijke signalen ontvangt van machtsmisbruik, verwaarlozing of slechte verzorging wordt hierover contact opgenomen met de ouders en indien nodig wordt dit gemeld bij Veilig Thuis Midden-Brabant. Onderwijscentrum Leijpark hanteert de richtlijnen m.b.t. meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en heeft onderwijspersoneel hierin geschoold.

5.2 Onderwijsmaterialen

Uitgangspunt voor Onderwijscentrum Leijpark zijn de, voor het regulier onderwijs, gangbare materialen en hulpmiddelen. Als er voor een leerling een speciaal programma en/of hulpmiddel nodig is dan wordt daar indien mogelijk in voorzien.

Aangepaste onderwijsmaterialen met didactische kenmerken die op dit moment binnen Onderwijscentrum Leijpark beschikbaar zijn o.a.:

- Materialen gericht op zelfredzaamheid; aangepaste (leerlinggebonden) computer, toetsenbord en muis, touch screen, communicatieknoppen, verwijzers / foto's / picto's.
- Methodieken met een lager tempo en veel herhaling; bruikbare software.
- Materialen die veel/snel lezen vermijden; pictosystemen, visualiseringssystemen, claread boeklezer, Dedicon bestanden.
- Materialen gericht op auditieve informatieverwerking; ringleiding.
- Materialen gericht op visuele informatieverwerking; leesloep (digitaal), contrastrijke leermaterialen, vergrotingsboeken, extra werkbladverlichting, visus-tafels.
- Materialen gericht op sensomotorische informatieverwerking; snoezelmaterialen, prikkelende materialen (auditief, visueel, (senso)motorisch), realistische/concrete materialen bij activiteiten (bv. echte lepels en vorken).
- Materialen uitgaand van een sterk eigen probleemoplossend vermogen.
- Aangepaste materialen gericht op kind specifieke fysieke belemmeringen; materialen passend bij de ontwikkelingsleeftijd en handicaps, voorleessoftware en digitale (werk)boeken, toetsen e.d. ook digitaal, rustmaterialen (bed / zitzak), verpleegmaterialen, tilliften vast en verrijdbaar.
- Materialen met speciale pedagogisch/psychologische kenmerken; methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling (passend bij de doelgroep en met aangepast speelmateriaal), materiaal gericht op weerbaarheid en handicapbeleving.
- Materialen voor begrenzing van het gedrag;

- Materialen uitdagend tot alertheid en activiteit; aangepast speelmateriaal, schommels, concrete materialen en themakisten, statafels t.b.v. stimulering alertheid, aangepast meubilair (buikeitsparing, opstaande rand, abductieklos, stoel zonder rugleuning, zitkussens, individueel aangepaste stoel
- Materialen voor het ervaren van successen en het ontvangen van beloningen;
- Materialen voor begrip van sociale interactie; methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling
- Methoden gericht op arbeidstoeleiding of dagbesteding; methode werkportfolio, methode zedemo (traint basisvaardigheden die nodig zijn voor zelfredzaamheid en verrichten van arbeid), arbeidstraining, aangepast groen- en kooklokaal en aangepaste gereedschappen.

5.3 Ruimtelijke omgeving

Onderwijscentrum Leijpark staat in directe verbinding met het Revalidatiecentrum Leijpark en het Elizabeth Ziekenhuis en is volledig aangepast en ingericht voor de doelgroep leerlingen.

Voorbeelden van deze aanpassingen zijn:

- Heldere en veilige looppatronen.
- Automatisch opengaande en sluitende deuren.
- Het gebouw is rolstoel toegankelijk.
- Visuele herkenbaarheid (kleuren gangen, prikbordjes, etc.).
- Overzichtelijke gangen, opslagruimtes voor rollend materieel.
- Opperuimde, toegankelijke gangen
- Speciale ruimte voor hulpmiddelen die nodig zijn in de klas (tillift, zitzak, rolstoel etc.)
- Stilte werkplek.
- Gymzaal met aanpassingen in kleur.
- Aangepaste speelzaal.
- Volledig aangepast schoolplein met rolstoeltoegankelijke toestellen.
- Veilige speelplaatsen met passende ontspannings- en ontdekkingsmogelijkheden.
- Prikkelarme ruimten, ontspannings- en activeringsruimte (snoezelruimte), gebruik van study-buddys.
- Speciaal ingerichte werkhoeken.
- Zwembad met verstelbare bodem.
- Veiligheidsknoppen op de deuren i.v.m. wegloupegevaar.
- Aangepast arbeidstrainingslokaal voor groen, koken, techniek, economie, zorg & welzijn en arbeidstraining.

In het schoolgebouw wordt ook voor een deel van de leerlingen de revalidatietherapie en verzorging gegeven in speciaal daarvoor ingerichte ruimten, met de hoogst mogelijke standaard qua technische mogelijkheden en apparatuur.

Voorbeelden van deze ruimten zijn:

- Aangepaste badkamers (toegankelijkheid voor bed en grote rolstoelen) / verzorgings- en/of therapieruimten
- In iedere afdeling zijn rustruimten.
- Revalidatie- en therapieruimte (bv. voor fysiotherapie) omgeving gericht op sensorische beleving

5.4 Expertise

Bij expertise staan de competenties op het gebied van 'special educational needs' centraal. We maken onderscheid tussen teamexpertise en specialistische expertise.

1. Teamexpertise is de expertise die is geïntegreerd in de teamaanpak en geïnternaliseerd is in het handelen van alle medewerkers.
2. Onder specialistische expertise verstaan we de expertise rond een specifieke belemmering of stoornis, die bij één of meer collega's of externe partners aanwezig is.

Teamexpertise

De teamexpertise is geïntegreerd in de teamaanpak en geïnternaliseerd in het handelen van alle medewerkers. Deze is herkenbaar in:

- De kennis over opvattingen en aanpakken in de onderwijszorg (handelingsgericht werken, werken met leerlijnen, onderwijsconcepten gebaseerd op onderwijsbehoeften van leerlingen zoals coöperatief leren)

- De kennis over onderwijszorgvoorzieningen rond de school en in de regio
- Een teamaanpak op gedrag (afspraken op papier en werkend in de praktijk)
- De competenties om ouders als partner te betrekken bij de onderwijszorg voor hun kind.

De kennis zoals hierboven beschreven is breed aanwezig binnen de organisatie. Tegelijkertijd realiseert de school zich dat men nooit uitgeleerd is. Scholing (van en door onze medewerkers) is dan ook een werkwoord binnen de school. De medewerkers binnen onderwijs, zorg, behandeling en begeleiding dragen mede zorg voor een gekwalificeerd aanbod van ondersteuning. De kwaliteit wordt gegarandeerd door:

- Een voortdurende deskundigheidsbevordering.
- Het samen ontwikkelen van interdisciplinaire protocollen.
- Het toetsen van de diverse onderwijs-, zorg-, behandel- en begeleidingstrajecten aan de richtlijnen van onderwijswetgeving en de kwaliteitswet V(S)O
- Het delegeren van de professionele verantwoordelijkheid naar functionarissen die verantwoordelijk zijn voor een geïntegreerd individueel traject.

De kennis, ervaring en vaardigheid in het omgaan met leerlingen en hun problematieken is op school beschikbaar:

- Alle groepsleerkrachten hebben minimaal een Pabo-diploma aangevuld met de akte SO, een MasterSEN en/of een tweedegraads bevoegdheid.
- Een aantal assistenten is dubbel bevoegd, t.w. klassenassistent en onderwijsassistent.
- Er is sprake van veel expertise uitwisseling, ook met het revalidatiecentrum Leijpark en het Elisabeth Ziekenhuis.
- De medewerkers weten goed invulling te geven aan de speciale ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. De structuur daarvoor is goed doorgevoerd.
- De school investeert structureel in het verhogen van de deskundigheid van alle medewerkers.

Specialistische expertise

- Onderwijscentrum Leijpark werkt structureel samen met het Revalidatie Centrum Leijpark.
- Er wordt gewerkt volgens het principe 'Eén kind, één plan'.
- Individuele en groepstherapie vinden plaats in bloktijden.
- Experts vanuit meerdere disciplines op het gebied van alle voorkomende stoornissen en beperkingen zijn direct beschikbaar (bijv. revalidatiearts, maatschappelijk werk, orthopedagoog, psycholoog, ergotherapeut, fysiotherapeut, logopedist, hydrotherapeut, speltherapeut etc.)
- Specialistisch bewegingsonderwijs: de vakdocenten bewegingsonderwijs hebben kennis van de verschillende ziektebeelden, aandoeningen en (leer)stoornissen van onze leerlingen. Op basis van deze kennis wordt gedifferentieerd door doelstellingen, onderwijsleerstof, opstellingen, materialen en werkvormen aan te passen aan de specifieke leerling of groep leerlingen. Onderwijscentrum Leijpark heeft tevens de beschikking over een zwembad. In veel gevallen ervaren leerlingen in het water een grotere bewegingsvrijheid dan in de gymzaal. In samenwerking met LACO Hilvarenbeek hebben sommige leerlingen de mogelijkheid om tijdens schoolzwemlessen naar het zwem-abc toe te werken. Op het moment dat een leerling volgens de betreffende vakleerkracht heeft laten zien klaar te zijn voor het behalen van zijn/haar A- of B-diploma, bestaat er de mogelijkheid om af te zwemmen bij LACO Hilvarenbeek.

Vanuit de aanwezige specialistische expertise van medewerkers van onze school worden bijeenkomsten en scholingen voor alle medewerkers georganiseerd zoals:

- Specialistische kennis over motorische en somatische beperkingen, zoals spierziekten, syndromen, NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel) OLK (Onverklaarde Lichamelijk Klachten), DCD (Development Coördinaton Disorder) enz., en de gevolgen hiervan voor het leren en onderwijs.
- Kennis over opvattingen en aanpakken in de onderwijszorg (handelingsgericht werken, werken met leerlijnen).
- Kennis over onderwijszorgvoorzieningen rond de school en in de regio.
- Kennis over uitstroombmogelijkheden en uitstroomprofielen.
- Competenties om ouders/verzorgers als partner te betrekken bij de onderwijszorg voor hun kind.

Een tweede vorm van expertise is de specifieke, bij één of meer collega's of partners aanwezige expertise. Deze specialistische expertise kan soms, kortdurend, nodig zijn. Deze expertise is beschikbaar binnen de school en vanuit het netwerk, ook buiten de school.

Expertise op het gebied van:

- Chronische ziektes o.a. epilepsie, diabetes
- Motorische ondersteuning
- Ergotherapeutisch gebied o.a. ADL-zelfredzaamheid, schrijf oefeningen, kleutervaardigheden, sensorische integratie
- Ergotherapeutische ondersteuning bij digitaal werken, specifiek gericht op behoefte van de leerling i.v.m. ziektebeeld en taakaanpak.
- Ergotherapeutisch onderzoek naar mogelijkheden voor aanpassingen en uitstroom ivm beperkingen en mogelijkheden leerling (functie-onderzoek).
- Fysiotherapie o.a. advisering hulpmiddelen en aanpassingen
- Sensorische integratie problematiek
- Logopedische problematieken e o.a. eet- en drinkproblematiek, pre- en vroeg linguïstische communicatieve functies, ondersteunende communicatiemiddelen, pictolezen, DGM, ComVoor
- Spraakmoeilijkheden en taalstoornissen (o.a. auditieve beperkingen, kennis van communicatieve ondersteuning)
- Visuele Ondersteuning
- Begeleiden leerlingen met complexe medische zorg o.a. toedienen voedsel middels sonde, toedienen insuline d.m.v. insulinepomp, ontluchten maag via Mickey, katheteriseren, bloedsuikerwaarde bepalen d.m.v. vingerprik, toedienen medicijnen middels sonde
- Til- en hanteringsondersteuning
- Psychiatrische problematieken (o.a. Autisme Spectrum Stoornissen (ASS), ADHD, ADD, Angst- en hechtingsstoornissen),
- Psychologisch en orthopedagogisch gebied (GZ psycholoog, orthopedagoog) o.a. handelingsgerichte diagnostiek, consultatie en advies ouders en professionals school, opstellen perspectieven, speltherapie
- Sociaal-emotionele vaardigheden zoals (o.a. handicapacceptatie, weerbaarheid, Tom-training, Sova-trainingen e.d.)
- Gedragsspecialisten, oplossingsgericht begeleiden coachen kennis gedragsproblematiek en stoornissen etc.
- Pedagogisch begeleiden van alle tot de doelgroep behorende leerlingen Verstandelijke beperkingen (o.a. EMB expertise)
- Leerproblemen (o.a. dyslexie en dyscalculie)
- Het vaststellen van kind kenmerken
- Spelstimulering, spelbegeleiding en speltraining
- Didactisch begeleiden MG- en EMB-leerlingen
- Deskundigheid m.b.t. aanbod gedifferentieerd, op individuele leerling afgestemd, onderwijs
- Begeleiden MG- en EMB-leerlingen met autisme (en hun omgeving)
- ICT, m.n. computer- en communicatieondersteuning specifiek voor MG- en EMB-leerlingen, het ontwikkelen van specifieke software
- Het ontwikkelen van specifieke leerlijnen en bijbehorend didactisch aanbod.
- Multidisciplinaire samenwerken
- Vijfwijzer (Eowyn)
- PECS
- Omgaan met agressie bij laagfunctionerenden
- COCP
- BIM (Beleven in Muziek)
- Herkennen van signalen van epilepsie (Kempenhaeghe)
- Sherborne
- Ervaringsles over omgaan met een slechte visus (VISIO)
- Gehoor (audiologisch centrum)
- Gebaren
- Neurologie

- Ervaar het maar
- Basale stimulatie
- Snoezelen
- Slikken en verstikken
- Aanvullende zorgscholing: toedienen zuurstof, katheteriseren, sonde voeding
- Ziektebeelden
- Sensorische integratie
- Zorgondersteuning
- Kennis over uitstroommogelijkheden en uitstroomprofielen
- Medische handelingen, één-op-één begeleiding i.v.m. levensbedreigende situaties die kunnen ontstaan, leerling te laten rusten buiten de klas.
- Individuele therapie in de vorm van paardrijden, zwemmen, muziektherapie e.d.
- Speciale onderwijszorg door ambulante begeleiders
- Externe dienstverleners zijn beschikbaar op afroep (zoals epilepsie, visus, autisme).
- Ook organiseren we over verschillende onderwerpen cursussen voor ouders.

5.5 Samenwerking met externe organisaties

Voor sommige leerlingen is het van doorslaggevend belang dat Onderwijscentrum Leijpark intensief samenwerkt met externe instanties, zoals jeugdzorg, revalidatie of geestelijke gezondheidszorg.

Structurele contacten met externe partners

Op medisch – paramedisch gebied:

- Revalidatie Centrum Leijpark en de ziekenhuizen in de regio.
- Steunpunt Epilepsie, collegiale ondersteuning en Externe Dienstverlening op leerling niveau voor leerlingen met epilepsie.
- Visio en Bartimeus; Ambulante Onderwijskundige Begeleiding op leerling niveau en een tweejaarlijkse beleidsevaluatie voor leerlingen met visuele problematieken.
- Kentalis en het audiologisch centrum voor leerlingen met auditieve problematieken.
- GGD Midden Brabant voor de medische begeleiding en ondersteuning van de school.

Op het gebied van zorginstellingen en ondersteunende diensten:

- MEE; op de school en revalidatiecentrum is een structureel steunpunt voor zorgondersteuning voor leerlingen en hun ouders door medewerkers van MEE.
- Amarant
- Siza Gemini
- (Medisch) Kinderdagverblijven
- Overige wooninstellingen
- IMW
- UWV

Op onderwijskundig gebied:

- Andere vormen van (voortgezet) speciaal onderwijs en onderwijsinstellingen op primair-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs.
 - o Intensieve samenwerking en afstemming wordt gerealiseerd.
 - o Begeleidingstrajecten worden gerealiseerd via de externe dienstverlening.
 - o Uit- en doorstroommogelijkheden worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd.
 - o Bij uitstroom en nazorg wordt externe dienstverlening ingeschakeld.
 - o Samenwerking met Vakcollege Tilburg m.b.t. examens
- Netwerken van intern begeleiders, psychologen en remedial teachers; samenwerkingsrelaties met andere professionals zijn gerealiseerd.
- Hogescholen en universiteiten zoals o.a. Fontys, Universiteit van Nijmegen en Tilburg; kennisuitwisseling en stagiairebegeleiding.
- Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs (LECSO); uitwisseling met Collega Mytylscholen
- Er is regelmatig contact met de leerplichtambtenaar van de afdeling leerplicht van de gemeentes.

Revalidatiecentrum Leijpark

Onderwijscentrum Leijpark kent hiernaast een intensieve samenwerking met het naast de school gelegen Revalidatiecentrum Leijpark en onderhoudt een samenwerking met andere externe partners (Berkenschutse, Visio, Amarant, enz). Hierdoor is de school in staat om in samenwerking een integraal zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren. De bundeling van aanbod en expertise resulteert in een geïntegreerde multidisciplinaire aanpak voor de begeleiding en ondersteuning van de leerlingen.

Kennisgroep Speciaal

Onderwijscentrum Leijpark en het Expertise Centrum Onderwijscentrum Leijpark maken beiden onderdeel uit van de Kennisgroep Speciaal. De Kennisgroep Speciaal is een samenwerkingsverband van zes regio overstijgende organisaties voor speciaal (Mytyl)onderwijs, te weten: Mytylschool de Brug, de Kleine Prins, Mytylschool Roosendaal, Onderwijsgroep Punt Speciaal, De Sprienke en Onderwijscentrum Leijpark. Zij richten zich op het delen en ontwikkelen van kwalitatief hoogstaande kennis en expertise die duurzaam en toekomstgericht is.

6. Externe Dienst Onderwijscentrum Leijpark

De school biedt naast de mogelijkheid van (tijdelijke) plaatsing ook dienstverlening aan derden aan. Zowel in Onderwijscentrum Leijpark als bij de externe dienst Onderwijscentrum Leijpark is een verscheidenheid aan specialismen beschikbaar. Deze specialismen kunnen uiteraard ook worden ingezet in het regulier onderwijs of bij het tot stand komen van onderwijs aan kinderen die langdurig in het ziekenhuis of thuis moeten blijven.

De externe dienst biedt begeleiding en ondersteuning aan in alle vormen van basis-, voortgezet-, speciaal- en middelbaar beroepsonderwijs. Deze begeleiding is afgestemd op de werkwijze van de verschillende samenwerkingsverbanden. Met de samenwerkingsverbanden waar scholen aangesloten zijn, is afgesproken welke begeleiding de externe dienst levert en hoe. Alle begeleiders die werken vanuit de externe dienst Onderwijscentrum Leijpark beschikken over goede coachingsvaardigheden en hebben een uitgebreide kennis over onderwijs en de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Er is specifieke kennis aanwezig over ziektebeelden, motoriek, niet-aangeboren-hersenletsel, somatisch onverklaarde lichamelijke klachten, executieve functies en oplossingsgericht werken. Al deze kennis en kunde wordt vraaggestuurd ingezet. Een richtlijn voor de mogelijkheden staat hieronder uitgewerkt. Daarnaast wordt scholing aangeboden ter versterking van de zorgstructuur op scholen.

6.1 Missie en visie

Missie

De externe dienst Onderwijscentrum Leijpark richt zich op de begeleiding van alle leerlingen met extra onderwijsbehoeften en specifiek op de begeleiding van leerlingen die, als gevolg van een lichamelijke of functionele beperking, extra zorg en ondersteuning nodig hebben en op de versterking van de onderwijssetting waarin zij functioneren.

Visie

De wet "Passend Onderwijs" regelt dat een passende deelname aan onderwijs en maatschappij van leerlingen met een lichamelijke en/of functionele beperking mogelijk is. De externe dienst Onderwijscentrum Leijpark sluit zich aan bij deze visie.

6.2 Kennis en aanbod

Expertise

Binnen de externe dienst is veel actuele kennis aanwezig over (ortho-) pedagogische en (ortho-)didactische inzichten en werkwijzen.

Specifieke kennisgebieden zijn o.a.:

- Motoriek
- Ziektebeelden
- Somatisch Onverklaarde Lichamelijke Klachten (SOLK)
- Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH)
- Executieve functies
- Oplossingsgericht werken.

Aanbod Externe Dienst Onderwijscentrum Leijpark

De externe dienst Onderwijscentrum Leijpark geeft invulling aan de begeleiding van scholen, leerkrachten en leerlingen binnen de samenwerkingsverbanden. Hierbij wordt vraaggericht en op maat gewerkt.

Onderstaand aanbod kan daarbij op maat worden ingezet:

- Inzet van ambulante begeleider met een brede kennis van onderwijs, leervaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling, uitgebreide coachingsvaardigheden en gesprekstechnieken en specifieke expertise op het gebied van LG/LZK/MG problematiek.
- Ondersteuning bij het omschrijven van de onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht/school t.b.v. het invullen van het Onderwijs Perspectief Plan.
- Observatie in de klas vanuit een specifieke hulpvraag.
- Gerichtte handelingsadviezen voor leerkrachten.
- Afstemming met alle partijen die betrokken zijn bij zorgverlening aan leerlingen, zoals b.v. contact met het revalidatiecentrum, behandelend specialisten en therapeuten.
- Teamvoorlichting individuele leerling t.a.v. ziektebeeld en specifieke onderwijsbehoeften.

Activiteiten

Activiteiten en diensten af te nemen van externe dienst Onderwijscentrum Leijpark volgens de toeleiding naar zorg zoals gegeven in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

- Collegiale consultatie
- Oplossingsgerichte coaching voor leerkrachten en leerlingen
- SVIB
- Intervisie
- Crisis interventie
- Analyseren van observatiegegevens uit LVS op het gebied van motoriek
- Beleidsontwikkeling op het gebied van schrijven, bewegingsonderwijs, LVS
- Thema avonden voor ouders en begeleiders, o.a. DCD
- Klassen(en team) voorlichting m.b.t. handicap, ziektebeeld, handicapbeleving, specifieke vaardigheden zoals schrijven
- Teamtraining op het gebied van motoriek
- Voorlichting aan ouders
- Executieve functies: observatie, vragenlijsten interpreteren
- Foto-interview: Samen met leerling onderzoeken wat de hulpvraag van de leerling is en de ondersteuningsbehoeften
- IKziewij: foto interview sociale vaardigheden

Onderzoeken

- Onderzoek motorische vaardigheden: Movement ABC-2
- Onderzoek naar schrijfvaardigheid en motorische schrijfvoorwaarden
- Signalering: kleuter screening op gebied van motoriek of schrijven (groepsniveau)
- School AMPS: gevalideerd onderzoek in de klas naar motorische - en procesvaardigheden
- Lateralisatie onderzoek
- Sensorische informatie verwerking (Sensory Profile, gevalideerde vragenlijst)
- Ruimtelijke visuele waarneming (TVPS-VMI)

Praktische adviezen m.b.t.

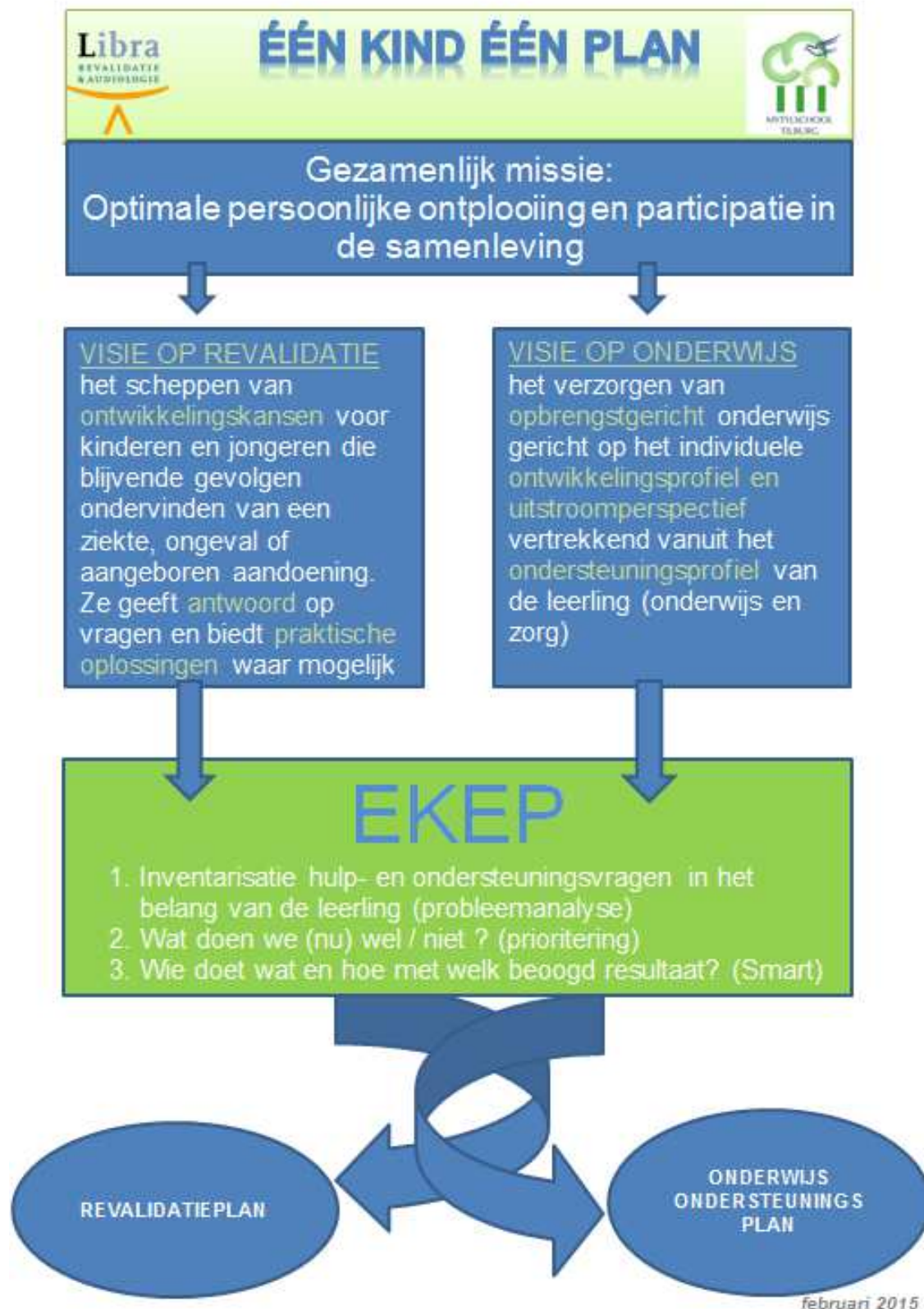
- De aanschaf van meubilair (leenmeubilair beschikbaar uit depot)
- Zithouding
- Sport
- Schrijven
- Aanvraag hulpmiddelen, aanpassen materialen
- Aanschaf methode, literatuur
- ICT aanpassingen

Workshops

Op aanvraag kunnen diverse workshops of scholingen gegeven worden, zoals:

- Schrijfonderwijs, met inzet van de Schrijfklok
- De Kleurles, voorbereidende schrijfmotoriek
- Foto-interview
- DCD voor leerkrachten
- Executieve functies
- Sensorische integratie
- Leren kijken naar Motoriek
- Zintuiglijke informatie verwerking
- Oplossingsgericht begeleiden van kinderen en jongeren.

Bijlage 1 Eén kind één plan: visie Onderwijscentrum Leijpark en Libra revalidatie & audiologie

Bijlage 2 Onderbouwing ontwikkelingsperspectief

1. Fijn motorische ontwikkeling

- 0 Hanteert objecten niet en heeft een ernstige beperkte vaardigheid om simpele acties uit te voeren.
- 1 Hanteert een beperkte selectie van gemakkelijk hanteerbare objecten in aangepaste situaties.
- 2 Hanteert objecten met moeite; heeft hulp nodig bij het voorbereiden en/of aanpassen van activiteiten.
- 3 Hanteert meeste objecten, maar met verminderde kwaliteit en/of snelheid van uitvoering
- 4 Hanteert objecten gemakkelijk en met succes.

2. Zelf redzaamheid

- 0 Volledig verzorgingsafhankelijk zonder meewerkende houding
- 1 Volledig verzorgingsafhankelijk met meewerkende houding
- 2 Verzorgingsafhankelijk kan een enkele deelhandeling uitvoeren
- 3 Kan grove handelingen zelfstandig uitvoeren. Hulp nodig bij o.a. sluitingen, snijden.
- 4 Heeft controle nodig bij ADL-taken. Minimale sturing bij vinden van de weg.
- 5 "ADL Zelfstandig"

3. Communicatieve ontwikkeling

- 0 Gesprekken en spreken: Trekt met geluid, gebaar of mimiek actief aandacht als hij iets wil zeggen, maakt met een enkel woord duidelijk wat hij wil zeggen (plassen) gebruikt woorden met communicatieve intentie. Luisteren: Kijkt gericht naar de leerkracht als deze vertelt wat ze gaan doen. Begrijpt door de toon van de stem of hij iets wel of niet mag
- 1 Maakt wensen of gevoelens kenbaar, n.a.v. vraag van een volwassene
Luisteren: Voert activiteit en dagritmeschema uit nadat leerkracht die in volle zin aanbied
- 2 Geeft een gepast antwoord op vragen. Vertelt over wat hij heeft meegemaakt of gedaan heeft. Benoemt en beschrijft alledaagse aspecten, zoals mensen, plaatsen en dingen en een aantal veel voorkomende handelingen. Luisteren: Kan instructie en mededelingen begrijpen en uitvoeren. Laat zien dat hij naar een ander luistert. Onderscheidt m.b.v. picto's hoofdcomponenten (wie, wat, waar) van een verhaal (niveau eind groep 2)
- 3 Weet dat je vragen kunt stellen als je iets te weten wilt komen. Geeft een gepaste reactie (verbaal/non-verbaal), stelt vragen.
Luisteren: herkent een verband tussen tekstuele informatie en eigen ervaringen. Past instructie van leerkracht toe. Onderscheidt hoofdcomponenten van een verhaal (wie, wat, waar) (niveau eind groep 4)
- 4 Kan een gesprek beginnen en eindigen.
Luisteren: Past instructie van de leerkracht consequent toe. Geeft de hoofdlijnen van een tekst in eigen woorden weer. (niveau eind groep 6)
- 5 Is zich bewust dat hij een gesprek voert met als doel informatie en meningen uit te wisselen en om uitleg of instructie te volgen. Begint, houdt gaande, en beëindigt kort gesprek. Gebruikt gespreksroutines. Maakt eigen gedachtengang begrijpelijk.
Luisteren; Interpreteert informatie en meningen (dicht bij de leerling). Legt een verband tussen tekstuele informatie en eigen kennis en ervaring. Benoemt hoofdzaken uit de tekst. (niveau eind groep 8)
- 6 Kan eenvoudige gesprekken voeren over vertrouwde onderwerpen in het dagelijks leven en buiten school
Kan luisteren naar eenvoudige teksten over alledaagse, concrete onderwerpen of over onderwerpen die aansluiten bij de leefwereld van de leerling Spreken: Kan in eenvoudige bewoordingen een beschrijving geven, informatie geven, verslag uitbrengen, uitleg en instructie geven in alledaagse situaties in en buiten school (1F)
- 7 Kan in gesprekken over alledaagse en niet alledaagse onderwerpen uit leefwereld en (beroeps)opleiding uiting geven aan persoonlijke meningen, kan informatie uitwisselen en gevoelens onder woorden brengen.
Kan luisteren naar teksten over alledaagse onderwerpen, onderwerpen die aansluiten bij de leefwereld van de leerling of die verder van de leerling afstaan Spreken: Kan redelijk vloeiend en helder ervaringen, gebeurtenissen, meningen, verwachtingen, gevoelens onder woorden brengen over onderwerpen uit de (beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard. (2F=1S)

4. Sociaal-emotionele ontwikkeling

- 0 Fase 1: adaptatiefase
Sensorische integratie, lichaamsgebonden, individuele benadering, rust, constantheid In omgeving, responsiviteit, eenvoudige structuur van ruimte, tijd, personen en activiteiten
- 1 Fase 2: gehechtheidsfase
Lichamelijk contact, hechtingspersoon, vertrouwen, voorspelbaarheid, individuele benadering en nabijheid, begrenzing en actief ingrijpen, sociale stimulatie, omgang met materiaal
- 2 Fase 3: peuterfase
autonomie, afstand in contact, koppigheid, scheidingsangst, vertrouwensband, duidelijke boodschappen nodig, beloning van sociaal gedrag, geen intern geweten.
- 3 Fase 4: kleuterfase
Stimuleren van initiatiefname, sociaal leren, identificatiefiguur, invoelen emoties komt op gang, individuele

benadering tijdens stressmomenten, begin gewetensontwikkeling, samenspel, realiteitsbesef groeit, creativiteit

4 Fase 5: schoolkindfase

Relaties met leeftijdsgenoten worden belangrijker, frustratietolerantie neemt toe, sociale competenties, sociale angst, vaste regels in sociaal gedrag, erkenning van eigen prestaties. Zelfvertrouwen en eigenwaarde

5 Fase 6: puberteitsfase

Seksuele ontwikkeling, uiterlijk wordt belangrijk, aftasten van grenzen, identificeren met leeftijdsgenoten, geestelijk lui, eigen mening.

6 Fase 7: adolescentiefase

Toenemende eigen verantwoordelijkheid, hulp van ouders in geval van nood, eigen keuzes, vaste relatie aan kunnen gaan, maatschappelijke bewustwording, ontwikkeling eigen identiteit.

5. Spelontwikkeling/samenwerken

0 heeft geen belangstelling voor spel; is niet ontdekkend bezig

1 Manipulerend spel (vanaf 3 maanden): reageert op en is ontdekkend bezig met materiaal of eigen lichaam.

2 Combinatiespel (vanaf 13 maanden): brengt twee voorwerpen met elkaar in contact, in- en uitladen, maakt eerste constructies.

3 Functioneel spel (vanaf 2 jaar): vertoont zinvolle, functionele handelingen met spelmateriaal.

4 Symbolisch spel (vanaf 3 jaar): imiteert, doet alsof, geeft voorwerpen/personen een andere functie.

5 Sociaal spel (vanaf 4 jaar): neemt de beurt, leeft zich in in de ander, speelt een rollenspel met een ander, leeft regels na, speelt een gezelschapsspel volgens aangeleerde afspraken onder begeleiding van een volwassene.

6 Samenwerking met één medeleerling (vanaf 6 jaar): Houdt zich aan opgelegde afspraken over wie, wat en waar bij het uitvoeren van een gezamenlijke opdracht. Werkt samen in duo's aan een activiteit die beperkt overleg vraagt. Voert zonder aansporing zijn deel van de taken uit bij het samenwerken met een medeleerling

7 Samenwerken in een kleine groep (vanaf 8 jaar): Maakt afspraken over de taakverdeling in een subgroep (4-6 personen) Heeft een eigen bijdrage in het bespreken van de taakverdeling. Legt zich neer bij een groepsbeslissing. Helpt een ander om iets in te brengen in de groep (wat vind jij?).

8 Samenwerken met zelfkennis (vanaf 12 jaar): Neemt bij samenwerken aan een taak een leidende en volgende rol. Benoemt naast zijn capaciteiten ook zijn beperkingen bij het uitvoeren van taken (en verdeelt op basis daarvan de rollen tijdens het samenwerken)

9 Samenwerking op stage/ in het bedrijf (vanaf 16 jaar): Maakt een taakverdeling waarbij hij rekening houdt met de kwaliteiten van zichzelf en van een ander. Vraagt gericht naar hoe een ander zou handelen in een situatie die hij binnenkort gaat meemaken. Maakt een praatje met collega's tijdens pauzes Stelt collega's vragen over het werk. Geeft op gepaste wijze feedback op werk van anderen.

6. Technisch lezen

0 Heeft geen belangstelling voor kijk- of voorleesboeken.

1 Luistert geboeid 1-op-1 naar een voorleesverhaal. Wijst genoemde woorden aan op plaatjes. Herkent afzonderlijke woorden in een zin (legt een blokje voor ieder woord)

2 Luistert geboeid naar een voorleesverhaal in een groepje. Voegt lettergrepen samen tot een nieuw woord. Herkent letters tussen andere letters en in woorden.

3 AVI M3 DLE 0-5

4 AVI E3 DLE 5-10

5 AVI E4 DLE 11-20

6 AVI E5 DLE 21-30

7 AVI E6 DLE 31-40

8 AVI E7 DLE 41-50

9 Technisch lezen wordt beheerst op 1F niveau zie verder TAAL VO

7. Spelling

0 Er is geen onderscheidingsvermogen tussen klanken, woorden, zinnen

1 Analyseert klankzuivere woorden in afzonderlijke klanken in de juiste volgorde (m/a/n,)

2 Koppelt enkele klanken aan letters (b, ij, aa, e, enz.) DLE <0

3 CITO M3 DLE 0-5

4 CITO E3DLE 5-10

5 CITO E4DLE 11-20

6 CITO E5DLE 21-30

7 CITO E6DLE 31-40

8 CITO E7DLE 41-50

9 CITO E8DLE 51-60 Spelling wordt beheerst op 1 F niveau zie verder TAAL VO

8. Begrijpend lezen

- 0 Geeft geen reactie op picto's, of andere visuele prikkels
- 1 Begrijpt de betekenis van veel voorkomende logo's en picto's
- 2 Leest woorden als globale eenheden
- 3 CITO M3 DLE 0-5
- 4 CITO E3DLE 5-10
- 5 CITO E4DLE 11-20
- 6 CITO E5DLE 21-30
- 7 CITO E6 DLE 31-40
- 8 CITO E7DLE 41-50
- 9 Beheerst begrijpend lezen op 1F niveau CITO E8 DLE 51-60 zie verder TAAL VO

9. Rekenen

- 0 Nog geen begrip in rekenvoorwaarden
- 1 Ervaren van getalrij (in liedjes), ervaren van begrippen groot-klein, zwaar-licht etc, Herkent een patroon in twee opeenvolgende activiteiten (na eten tandenpoetsen)
- 2 Begrip van groot-klein, dik-dun, meer-minder. Synchroon tellen tot 5. Leest cijfersymbolen t/m 5 Koppelt de dagelijkse activiteiten aan de hele uren.
- 3 CITO M3 DLE 0-5
- 4 CITO E3DLE 5-10
- 5 CITO E4DLE 11-20
- 6 CITO E5DLE 21-30
- 7 CITO E6DLE 31-40
- 8 CITO E7DLE 41-50
- 9 CITO E8DLE 51-60 Beheerst rekenen op 1F niveau, zie verder Rekenen VO

10. TAAL VO

- 10 Beheerst alle onderdelen (mondelling taal, lezen, begrijpend lezen, schrijven en spellen) op 1 F niveau
- 11 Beheerst alle onderdelen (mondelling taal, lezen, begrijpend lezen, schrijven en spellen) op 2 F niveau
- 12 Beheerst alle onderdelen (mondelling taal, lezen, begrijpend lezen, schrijven en spellen) op 3 F niveau
- 13 Beheerst alle onderdelen (mondelling taal, lezen, begrijpend lezen, schrijven en spellen) op 4 F niveau

11. REKENEN VO

- 10 Beheerst alle onderdelen (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden) op 1 F niveau
- 11 Beheerst alle onderdelen (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden) op 2 F niveau
- 12 Beheerst alle onderdelen (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden) op 3 F niveau